

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 68P/216/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521203579
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1521203579.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: M. D. H., nar. X.X.XXXX, štátny občan G. republiky, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - S. A. H., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka G. republiky, t. č. bytom Z. H. XXX/XX, A. a otec - D. N. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: ul. A. K. XX, N. , G., štátny občan G. republiky, zast. advokátkou JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., AK so sídlom Javorinská 13, Bratislava, v konaní o návrh matky na zmenu úpravy styku otca maloletým, takto

r o z h o d o l :

I. Otec je oprávnený stýkať sa s mal. dieťaťom: M. D. H., nar. XX.XX.XXXX nasledovne:

- každý prvý víkend v mesiaci od piatka od 15:00 hod do nedele do 19:00 hod.,
- v deň narodenín maloletého od 15:00 hod. do 19:00 hod. osobne alebo formou diaľkového kontaktu prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku technicko-komunikačným zariadením,
- v deň menín maloletého dňa 31.08. od 15:00 hod. do 19:00 hod. osobne alebo formou diaľkového kontaktu prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku technicko-komunikačným zariadením,
- počas jesenných, zimných, vianočných, jarných a letných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. N. 1, G., ktorú maloletý navštevuje:
- počas jesenných prázdnin každý kalendárny rok od posledného školského dňa od 15:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 19:00 hod.,
- počas vianočných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- počas zimných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- počas jarných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.
- počas veľkonočných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 09:00 hod. do 31.07. do 19:00 hod.,

s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude pred budovou školy: Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. Sklodowskej 1, Bratislava

II. Matka je povinná dieťa na styk pripraviť a odovzdať ho otcovi a otec je povinný dieťa matke riadne a včas odovzdať na tom isto mieste.

III. Matka je povinná umožniť otcovi diaľkový kontakt s mal. dieťaťom: M. D. H., nar. XX.XX.XXXX, každý utorok a nedeľu od 18:30 hod. do 19,30 hod. prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku technicko-komunikačným zariadením,

V. Matka je povinná informovať otca vždy každý páry týždeň v piatok formou emailu v bulharskom jazyku ohľadom mal. dieťaťa: : M. D. H., nar. XX.XX.XXXX a to o: jeho prospechu v škole, zdravotnom stave vrátane zaslania lekárskej správy, mimoškolských aktivitách a všetkých podstatných udalostiach v živote dieťaťa.

VI. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok obvodného súdu v Sofii č. III -139-249322 zo dňa 21.10.2019 v časti úpravu styku otca s dieťaťom.

VII. Vo zvyšku súd návrh matky zamietá.

VIII. Vo zvyšku súd návrh otca zamietá.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka mal. M. D. sa návrhom doručeným súdu dňa 21.09.2021 domáhala zmeny úpravy rozsahu styku otca s maloletým tak, aby bol otec oprávnený sa so synom stretávať okrem prázdnin, narodenín a menín takto: 1) každý prvý víkend v mesiaci od piatku od 16, 00 hod. do nedele do 19,00 hod., 2) počas narodenín a menín od 15,00 hod. do 18,00 hod., 3) počas letných školských prázdnin každoročne od 01.07. od 18,00 hod. do 22.07. do 18,00 hod., 4) každoročne počas jesenných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR od piatku od 18,00 hod. pred jesennými prázdninami do posledného dňa prázdnin do 18,00 hod., 5) každý nepárny rok počas zimných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR od posledného dňa vyučovania pred začiatkom prázdnin od 18,00 hod. do posledného dňa zimných škols. prázdnin do 18,00 hod., 6) každý páry rok počas jarných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR od piatka pred jarnými prázdninami od 18,00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18,00 hod., 7) každý páry rok počas Veľkonočných sviatkov od štvrtka pred veľkonočnými sviatkami od 18,00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18,00 hod. Za miesto preberania dieťaťa žiadala určiť jej bydlisko.

1.1. Návrh na úpravu rozsahu stretávania sa otca s maloletým synom odôvodnila tým, že naposledy bol rozsah stretávania upravený v rozvodovom konaní, kedy rozhodol dňa 21.10.2019 rozsudkom č. III -139-249322 obvodný súd v Sofii. Maloletý s ňou žije nepretržite od roku 2014 na Slovensku, kde je jeho miesto obvyklého pobytu, preto má právomoc konať súd v Slovenskej republike v zmysle čl. 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000. V čase podania návrhu matkou na tunajší súd malo dieťa bydlisko na adrese G. XXXX/XX, G.. Matka v návrhu poukázala na to, že otec má so synom upravený styk hlavne cez prázdniny z dôvodu, že otec žije v G.. V „bulharskom rozsudku“ bolo uvedené, že dieťa navštevuje medzinárodnú francúzsku školu v Bratislave a styk otca bol upravovaný na súde v G. podľa rozpisu prázdnin na tejto škole. Maloletý včas 01.09.2021 nastúpil do inej školy, štátnej základnej školy v Bratislave, preto mu tejto škole sú školské prázdniny upravené inak vzhľadom na príslušnú vyhlášku Ministerstva školstva SR. Matka v návrhu tvrdila, že sa pokúšala s otcom dohodnúť na zmene úpravy styku, ale otec jej návrh odmietal.

2. Otec s matkou navrhnutým rozsahom styku v jej návrhu nesúhlasil. V priebehu konania matka opäť prihlásila maloletého do Súkromnej základnej školy francúzsko - slovenskej, M. C. N. 1, Bratislava, dieťa tam začalo aj reálne chodiť. Na predposlednom a poslednom pojednávaní otec postupne špecifikoval vlastný návrh úpravy rozsahu styku, pritom na pojednávaní dňa 04.04.2022 bola prítomná aj tlmočnica, ktorá aj vyjadrenie matky tlmočila. Matka sa vyjadrila aj k nižšie uvedenému poslednému návrhu otca ohľadom rozsahu stretávania sa aj ohľadom informačnej povinnosti a ohľadom telefonátov, čo preniesla právna zástupkyňa otca na pojednávaní 04.04.2022. Otec navrhol úpravu rozsahu jeho stretávania sa so synom takto:

- Ia. každý prvý víkend v mesiaci od piatka od 15:00 hod do nedele do 19:00 hod.,
- Ib. v deň narodenín maloletého od 15:00 hod. do 19:00 hod. osobne alebo formou diaľkového kontaktu prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku podľa preferencie otca,
- Ic. v deň menín maloletého (31.08.) od 15:00 hod. do 19:00 hod. osobne alebo formou diaľkového kontaktu prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku podľa preferencie otca,
- Id. každý kalendárny rok počas jesenných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. Sklodowskej 1, Bratislava od posledného školského dňa od 15:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 19:00 hod.,
- Ie. každý nepárny kalendárny rok počas vianočných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. Sklodowskej 1, Bratislava od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- If. každý páry kalendárny rok počas zimných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. N. 1, G. od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- Ig. každý nepárny kalendárny rok počas jarných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. Sklodowskej 1, Bratislava od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- Ih. každý páry kalendárny rok počas veľkonočných prázdnin určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (École Francaise Internationale de Bratislava -établissement conventionné AEFÉ), so sídlom M. C. N. 1, Bratislava od posledného školského dňa od 15:00 hod. do dňa predchádzajúceho prvému školskému dňu do 19:00 hod.,
- Ii. každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 01.07. od 09:00 hod. do 31.07. do 19:00 hod. s tým, že matka je povinná podieľať sa rovným dielom na cestovných výdajoch maloletého.
- Ij. Matka je povinná umožniť otcovi diaľkový kontakt s maloletým prostredníctvom počítačovej aplikácie na prenos obrazu a zvuku každý utorok a nedeľu od 18:30 hod. do 19:30 hod.

· II. Miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude adresa Súkromnej základnej školy francúzsko - slovenská, M. C. N. 1, Bratislava a to aj v prípade, ak bude škola zatvorená. Matka bude povinná dieťa riadne na styk otcovi pripraviť.

· III. Matka je povinná informovať otca formou e-mailu v bulharskom jazyku každý pondelok o maloletom, a to o: jeho prospechu v škole, zdravotnom stave vrátane zaslania lekárskej správy ak ňou disponuje, mimoškolských aktivitách a všetkých podstatných udalostiach v živote dieťaťa.“

3. Na poslednom pojednávaní dňa 11.10.2022 sa bez ospravedlnenia nedostavila súdom ustanovená tlmočnica do jazyka bulharského, súdu sa nepodarilo ju kontaktovať, avšak matka vyhlásila, že súhlasí aby sa pojednávalo aj bez tlmočnice, bude rozprávať sama.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom a písomnými vyjadreniami účastníkov konania a kolízneho opatrovníka, rozsudkom obvodného súdu v Sofii č. III -139-249322 zo dňa 21.10.2019 (preložený je na čísle listu /ďalej len "čl."/ 7 v spise), rozhodnutím Najvyššieho súdu v Sofii z 23.02.2022 (čl. 158), elektronická komunikácia medzi rodičmi, rodným listom dieťaťa, rozhodnutím základnej školy z 31.8.2021 (Budatínska 61, Bratislava), potvrdením súkromnej základnej školy francúzsko - slovenskej o návšteve školy z 7.3.2022, rozpisom školských prázdnin dieťaťa v terajšej medzinárodnej francúzskej škole navštevovanej maloletým na rok 2021-2022 aj rok 2022/2023 (čl. 134, 231), ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rodičia mal. M. boli rozvedení rozsudkom obvodného súdu v Sofii č. III -139-249322 zo dňa 21.10.2019 (právoplatný dňa 07.02.2020), ktorým boli aj upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému. Z obsahu predmetného rozsudku bolo určené miesto pobytu dieťaťa v Slovenskej republike, bol upravený styk otca s dieťaťom na: 1) každý prvý piatok, sobotu a nedeľu v mesiaci s prespaním v mieste bydliska matky na Slovensku s vrátením vždy o 19,00 hod., 2) každé jesenné a zimné prázdniny po 8 dňoch a to od prvého dňa prázdnin s návratom v posledný deň o 19,00 hod. a otec bude mať právo vybrať si miesto styku v bydlisku matky, jeho bydlisku alebo inom mieste, len musí o tom matku informovať, 3) cez jarne (veľkonočné) prázdniny každý páry rok po 11 dňoch, 4) cez vianočné prázdniny každý nepárny rok po dobu 16 dní, 5) cez letné prázdniny 22 dní a rodičia sa budú rovnakým dielom podieľať na cestovnom pre dieťa, 6) na narodeniny a osobné sviatky dieťaťa môžu byť prítomní obaja rodičia po predbežnom dohovore. V rozsudku je uvedené, že maloletý navštevuje na Slovensku francúzsku medzinárodnú školu v Bratislave, preto sa budú prázdniny určovať podľa rozvrhu školy dieťaťa na Slovensku.

6. Matka súhlasila s posledným návrhom otca (uvedený v bode 2 odôvodnenia tohto rozsudku) v častiach, ktoré sú uvedené pod odsekmi Ia, Ib, Ic, Id, Ie, If, Ig, Ih, Ij v bode 2 odôvodnenia tohto rozsudku. Matka na pojednávaní dňa 04.04.2022 najprv nesúhlasila s kontaktom cez internet dva krát týždenne, lebo pre syna je to obmedzujúce a môže byť napríklad u kamaráta, ktorý nemá internet. Na poslednom pojednávaní s návrhom otca súhlasila (ide o návrh otca uvedený vyššie ods. Ij) bod 2 odôvodnenia tohto rozsudku).

6.1. Matka zotrvala však na jej návrhu úpravy letného styku dieťaťa s otcom len od 01.07. do 22.07. (návrh otca na letný styk je v ods. II v bode 2 odôvodnenia tohto rozsudku) z dôvodu, že na toto je maloletý zvyknutý, doposiaľ sa zrealizoval letný styk dva krát. Matka má tiež obavu, že otec si nedokáže zabezpečiť dovolenku na celý mesiac júl a dieťa by bolo v opatere iných osôb. Otec má za rok len 25 dní dovolenky. Matka dodala, že keď nemá ona dovolenku, tak sa o maloletého stará jej matka alebo jej teta. Maloletá môže tiež navštevovať jarne a letné tábory. Obaja rodičia si na pojednávaní 04.04.2021 zhodne ustálili ako dátum mením syna na Slovensku deň: 31.08. Nesúhlasila ani s tým, aby sa podieľala rovnodielne na výdavkoch otca s cestovaním maloletého počas jeho upraveného styku, lebo podľa jej názoru otec využíva letenky pravdepodobne zadarmo, síce nie vždy.

6.2. Na pojednávaní dňa 04.04.2022 matka súhlasila, aby dieťa odovzdávala otcovi v Bratislave (návrh otca na miesto odovzdávania je v bode II odôvodnenia tohto rozsudku). Na pojednávaní dňa 11.10.2022 už žiadala, aby mohla syna otcovi odovzdávať na nádraží v Galante, kde aktuálne býva a následne si ona bude pre syna chodiť do Bratislavy dodajúc, že raz takto odovzdávanie aj prebehlo.

6.3. Matka nesúhlasila, aby každý týždeň otca informovala (návrh otca o informačnej povinnosti je v bode III odôvodnenia tohto rozsudku) z dôvodu, že na to nemá čas a tiež preto, že otec sa môže informovať aj v škole, keď si tam chodí pre syna. Dodala, že však bude rešpektovať rozhodnutie súdu. Poukázala na fakt, že maloletý chodí do medzinárodnej školy, kde vedia učitelia po anglicky, otec vie po anglicky, tak sa môže porozprávať s učiteľkou.

7. Matka v čase podania návrhu na súd bývala v Bratislave, následne sa začiatkom decembra 2021 presťahovala do Galanty, kde si kúpila byt, má tam spolu so synom aj trvalé bydlisko, od otca však nemala súhlas na presťahovanie syna a zmenu trvalého bydliska. Matka naďalej pracuje v Bratislave a syn chodí do francúzskej školy, denne do Bratislavy dochádzajú. Matka žiadala, aby sa rozsah stretávania otca s maloletým upravil podľa rozvrhu školy, ktorú maloletý navštevuje a otec s tým aj súhlasil, predložil aj rozpis školských prázdnin na školský rok 2022-2023. Matka nesúhlasí s tým, aby prispievala otcovi na letenky syna z dôvodu, že otec ako zamestnanec leteckej spoločnosti Lufthansa

využíva zľavu na letenky, následne tvrdila, že otec má letenky „zadarmo“. Predložila súdu jej elektronickú komunikáciu s otcom, v zmysle ktorej ju žiadal poslať naskenovaný rodný list syna z dôvodu, aby mohol dať maloletého na zoznam preferenčných lístkov zamestnancov Lufthansy. Ďalej poukázala na to, že otec sa za osem rokov pobytu dieťaťa na Slovensku nikdy nezaujímal o jeho školu či domáce úlohy, nepomáhal s úlohami, nezaujímal sa o mimoškolské aktivity dieťaťa, ani pri preberaní dieťaťa v škole sa vyučujúceho nepýta na maloletého (pr. na jeho prospech). Matka vo vyjadrení z 04.03.2022 (na čl. 130) uvádzala, že otec sa s synom nestretával v zmysle rozsahu určeného súdom v G., viac ako rok sa so synom nestretával každý prvý víkend v mesiaci, volal synovi len raz za dva týždne. Intenzita kontaktu otca so synom sa zvýšila až po jej návrhu podanom na súd. Matka ďalej v rámci vyjadrení uviedla, že otec neprišiel na narodeniny syna v rokoch 2019, 2020, 2021, ani na otvorenie školského roka. Matka tvrdí, že otcovi dala fotografie z aktivít a osláv maloletého, ukázala mu aj vysvedčenia dieťaťa.

8. V súčasnosti býva otec v G., Z.o vedúci X. na Slovensko za synom dochádza. V rámci svojich vyjadrení k návrhu matky uviedol, že nemal vedomosť o zmene školy dieťaťa (z francúzskej školy na štátnu základnú školu) a ani na to nedal súhlas. Až po nástupe na ZŠ 1.9.2021 mu túto skutočnosť matka oznámila. Prvý návrh matka hodnotí otec ako účelový a ako snahu matky znížiť mu kontakt s maloletým. Poukázal na to, že počas navštevovania medzinárodnej francúzskej školy mal maloletý viacej dní prázdnin ako na štátnej škole. Otec trval na jeho návrhu mať dieťa celé letné školské prázdniny rovnomerne ako matka dieťaťa, od 01.07. do 31.07. Trval na odovzdávaní dieťaťa v G., lebo hlavné mesto mu ponúka viac dopravných spojení a možnosti ubytovania a to mu aj uľahčuje podmienky kontaktu so synom. Matka s odovzdávaním dieťaťa v G. podľa otca nemá problém, lebo má vlastné auto. Ak by mal cestovať pre syna do Galanty, tak sa musel prispôbiť cestovnému poriadku. Už teraz je zaťažovaný cestovaním medzi Bulharskom a Slovenskom a zdá sa mu neprímerané, byť zaťažovaný aj cestovaním do Galanty súd odkázaný len na mestskú hromadnú prepravu. Otec poprel, že by mal ako zamestnanec X. letenky zadarmo, letenky sú platené, ale zvýhodnené. Služobné letenky sú však len obmedzené, negarantované zamestnávateľom a nie na všetky dni. Nepatria sem letenky let. spoločností T. a V.. V období marec až máj 2020 dokonca vôbec nemohol cestovať na Slovensko, lebo pre štátne karanténne opatrenia boli všetky lety zrušené. V mesiaci jún 2021 sa dal dokonca zaočkovať, aby sa mu uľahčilo cestovanie. K jeho záujmu byť v telefonickom kontakte so synom uviedol, že maloletý nemá vlastný telefón a tvrdí, že matka mu nedovolila s maloletým telefonovať ani počas sviatkov, menín či narodenín dieťaťa. Otec je presvedčený, že hlavne v tomto veku dieťaťa je dôležité, aby mal so synom čo najširší kontakt a preto sa ak domáha súdnou cestou, aby mohli byť v kontakte aj cez aplikáciu na prenos zvuku a obrazu (odkazuje aj na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/11/2020 z 31.03.2020). Otec odôvodnil to, že nekontaktoval synovu učiteľku tým, že na ňu nemá kontakt. Za synom chodil pravidelne pred coronou, v období od roku 2014 do polovice roku 2018 (do rozvod) prespával dokonca v domácnosti matky dieťaťa.

9. Otec má problém s preberaním si dieťaťa v A., lebo nedal súhlas na zmenu pobytu maloletého z G. do A.. On v zásade vždy preberá dieťa v škole, odovzdáva ho preto len raz, keď ho vracia matke. Z toho vyplýva, že cestuje len matka. Otec uviedol ako miesto odovzdania terajšiu školu dieťaťa, ale podľa jeho názoru vždy to bude na dohode rodičov.

10. Otec trval na návrhu, aby mu matka podávala o dieťati základné informácie v zmysle jeho návrhu, lebo aktuálne zisťuje informácie len od syna, napr. ohľadom školy či zdravia a ten mu odpovie pr. že dobre. Akceptoval, ak by mu matka poskytovala informácie raz za dva týždne.

11. Mal. M. D. navštevoval do konca júla XXXX N. základnú školu francúzsko - slovenskú, so sídlom M. C. N. 1, G.. Matka ho preložila od septembra 2021 na štátnu základnú školu v Bratislave prezentujúcu to nedostatkom finančných prostriedkov na jej strane (mesačné školné v škole je cca 500 eur). Čiže od XX.XX.XXXX bol maloletý prijatý na štátnu základnú školu v G. na ul. G. XX, ale od XX.XX.XXXX opätovne začal navštevovať pôvodnú vyššie uvádzanú N. základnú školu francúzsko - slovenskú, lebo matka si našla lepšie platenú prácu. K. aj matka v rámci svojich ďalších podaní v konaní žiadala upraviť rozsah stretávania sa otca s dieťaťom počas školských prázdnin v zmysle rozpisu prázdnin tejto súkromnej francúzsko - slovenskej základnej školy. Matka v konaní prezentovala, že vzdelanie syna je u nej na prvom mieste, našla si lepšie platenú prácu a tak sa maloletý mohol vrátiť do súkromnej školy.

12. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v J. C. 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej

sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

13. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

14. Podľa čl. 9 bod 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

15. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona. Ak súdy pripustia vplyv samotného tvrdenia matky na rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby jej dôvody boli podrobené skúmaniu spôsobilosti zasiahnuť do záujmov dieťaťa, teda ak by im stačil len nesúhlas matky so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu ani zistiť, ktorý z rodičov poskytuje v záujme dieťaťa väčší výchovný priestor druhému rodičovi (za predpokladu, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem a sú na to spôsobilí).

16. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“), záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné administratívne opatrenia.

Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia, aby inštitúcie, služby a zariadenia zodpovedné za starostlivosť a ochranu detí zodpovedali normám stanoveným kompetentnými úradmi, zvlášť po stránke bezpečnosti a ochrany zdravia, počtu a kvalifikácie personálu, ako aj kompetentného dozoru. Záujem dieťaťa teda stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa

znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečie, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obojom rodičom.

21. Predmetom konania je zmena v úprave práv a povinností rodičov k mal. M.

22. Súd vykonal dokazovanie hlavne vyjadreniami rodičov, listinnými dôkazmi. Vykonaným dokazovaním mal súd objektívne preukázané, že došlo u rodičov k takej zmene pomerov, pre ktoré je návrh matky na úpravu režimu stretávania sa otca s dieťaťom dôvodný, ale nie v celom rozsahu. Vychádzajúc z vzájomných vyjadrení rodičov mal súd preukázané, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa boli a doposiaľ sú vážne narušené, ale rodičia sa učia postupne spolu vecne komunikovať bez toho, aby nespomínali ich narušené vzťahy z minulosti.

23. Až v priebehu konania sa rodičia zhodli na: 1) stretávaní sa: každý prvý víkend v mesiaci od piatka od 15:00 hod do nedele do 19:00 hod., stretávania sa v deň narodenín a deň menín maloletého dňa 31.08. od 15:00 hod. do 19:00 hod. osobne alebo formou diaľkového kontaktu prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku technicko-komunikačným zariadením, počas jesenných, zimných, vianočných, jarných prázdnin a letných prázdnin po obdobie 01.07.-22.07. určených Súkromnou základnou školou francúzsko - slovenskou (navštevovanou maloletým), 2) umožniť otcovi diaľkový kontakt každý utorok a nedeľu od 18:30 hod. do 19,30 hod. prostredníctvom aplikácie na prenos obrazu a zvuku technicko-komunikačným zariadením. Nedohodli sa na: 1) stretávaní cez letné prázdniny v období od 23.07. do 30.07, 2) ohľadom miesta odovzdávania a preberania dieťaťa, 3) v časti informačnej povinnosti matky.

24. Súd mal dokazovaním preukázané, že otec navštevoval maloletého na Slovensku od roku 2014 pravidelne až do roku 2020, potom isté obdobie stretávania narušila pandémia a covid opatrenia. Aktuálne sa otec snaží o širší styk s maloletým. Súd pri navrhutej úprave styku v otcom navrhnutom rozsahu prihliadal v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Dieťa nie je len matky či len otca, maloletý je dieťaťom ich oboch. S. M. D. si svojich rodičov nevybral, otec súhlasil, aby sa matka s dieťaťom presťahovala z G. na N. do G., avšak je pochopiteľné, že otec sa snaží byť súčasťou života dieťaťa a podieľať sa na jeho výchove. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bol styk otca s maloletým upravený právoplatným súdnym rozhodnutím začiatkom roku 2020. Z obsahu vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec sa s maloletým stretáva, telefonicky sa s maloletým kontaktuje intenzívnejšie až po podaní návrhu matky na súd, ale otec má obavu, že bez súdneho rozhodnutia mu bude v telefonickom kontakte so synom bránené. Matka otcovi pravidelne neposiela informácie o maloleťom, otec ani len nevedel, že matka na istý čas preložila dieťa do základnej štátnej školy alebo že sa presťahovala mimo Bratislavu. V súčasnosti má maloletý viac ako 11 rokov, s otcom sa stretáva raz za mesiac, na letné prázdniny si otec syna ku sebe vzal aj do Bulharska, ale zatiaľ len v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia bulharského súdu.

25. Súd je toho názoru, že je v záujme maloletého chlapca, aby začal so svojim otcom tráviť viac času či už osobne počas prázdnin alebo s pomocou telekomunikačných zariadení na prenos zvuku a obrazu, aby sa otec mohol vo väčšej miere podieľať na jeho výchove. V živote každého dieťaťa hrajú totiž primárnu úlohu obaja rodičia, jednak matka a taktiež otec, pričom každý svojím pohľadom a výchovou prispievajú k celkovému psychickému a fyzickému vývoju dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04). Záujem dieťaťa na stretávaní sa s otcom súd vidí v potrebe udržiavania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom v zmysle chápania ho ako vzoru a autority, ktorý s rastúcim vekom dieťaťa bude nadobúdať širšie rozmery (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II. ÚS 363/03). Rovnako si je potrebné uvedomiť potrebu spolupôsobenia rodiča - otca na maloleťé dieťa, pretože aj mužský prvok je schopný vhodným spôsobom napomáhať aj v rámci školských prác (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci II. ÚS 554/04). Pôsobenie oboch rodičov na dieťa je najmä z hľadiska súčasného pubertálneho vývinového štádia dieťaťa nanajvýš vhodné. Z týchto dôvodov súd vyhodnotil návrh otca na úpravu rozsahu styku cez letné prázdniny od 01.07. do 30.07. za dôvodné berúc do úvahy fakt, že po dva roky mal u seba v G. syna už na obdobie od 01.07. do 22.7., v súčasnosti je dieťa staršie. Súd nepovažuje dôvody matky, pre ktoré nesúhlasí so

širším letným stykom, za relevantné, lebo dieťa absolvovalo letný pobyt u otca na 22 dní len dva krát, čo nemožno považovať za stav, na ktorý by si „zvykol“. Maloletý je medzi časom starší o dva roky a má právo byť v G. nie len s otcom ale aj s jeho rodinou, príbuznými. Matka na jednej strane odmietala rozšíriť otcovi styk do konca júla, ale na druhej strane sa ma konštatovala, že dieťa počas času s ňou môže byť aj v táboroch či v starostlivosti jej rodiny. Tieto dôvody nie sú však dôvodmi, ktoré by sú presvedčili, aby ponechal styk len do 22.07.

26. Súd zamietol návrh otca v časti, aby sa matka rovnodielne podieľala na cestovných výdavkoch, keď bude so synom cestovať z dôvodu, že o tomto rozhodoval už vyššie spomínaný súd v G., teda v tejto časti už bolo právoplatne rozhodnuté. V konečnom dôsledku sám otec to vo vyjadrení uviedol konštatujúc, že zatiaľ sa od matky nedomáhal ani časti náhrady cestovných nákladov na syna.

27. V časti nezhody rodičov ohľadom miesta odovzdávania dieťaťa súd vyhodnotil vyjadrenia a argumenty oboch rodičov ako aj rodičmi odsúhlasený styk v priebehu roku, a určil ako miesto preberania si dieťaťa pred budovou školy, ktorú maloletý navštevuje. Súd mal preukázané, že otcov styk s maloletým začína vo väčšine prípadov tak, že si dieťa preberá a bude preberať v škole. Čiže tu je pochopiteľné, aby miestom preberania ostalo miesto pred budovou školy. Pokiaľ ide o otázku, že matka si má pre dieťa prísť, súd ponechal to isté miesto pred školou. Súd pritom vychádzal z toho, že bolo len rozhodnutím matky, že sa presťahovala do A. aj so synom, pričom ota o tom neupovedomila, avšak nemôže chcieť od otca opäť sa len prispôbiť a súhlasiť ako keď sa chcela presťahovať na N.. Čiže otec si bude dieťa vyberať pred školou a matka bude dieťa opäť odovzdávať pred školou. Pokiaľ sa však v budúcnosti budú vedieť rodičia dohodnúť aj na odovzdávaní si dieťaťa iným spôsobom, nič im v tom nebráni, keďže dohoda rodičov má vždy prednosť. Z tohto dôvodu súd zamietol matkin návrh ohľadom určenia miesta na preberanie dieťaťa na stanici v A..

28. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

29. Súd sa oboznámil s argumentáciou rodičov k návrhu otca uložiť povinnosť matke poskytovať mu pravidelne informácie o maloletom. Súd mal preukázané, že matka otca pravidelne neinformuje. V súčasnosti však maloletý nemá žiadne problémy v škole ani zdravotné problémy, preto aj požiadavku otca na každé - týždenné poskytovanie informácií vyhodnotil ako šikanózne. Na druhej strane si súd uvedomoval, že otec nežije v tej istej krajine ako maloletý, stretávajú sa len raz do mesiaca na víkend (ak nepočíta prázdniny) a tak vyhovel jeho návrhu v rozsahu dvojtýždňového intervalu na poskytovanie informácií. Obaja rodičia majú nie len rovnaké práva ale i rovnaké povinnosti a práve zverením dieťaťa matke žijúcej na Slovensku jej vzniká aj povinnosť (keďže otec sa jej domáha) pravidelne otca trvalo žijúceho v Bulharsku ho informovať o maloletom. Matka bude povinná každé dva týždne ho informovať o základných veciach ako sú uvedené v petite tohto rozsudku. V časti častejšieho intervalu informovania súd návrh otca zamietol.

30. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p., že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

POUČENIE: Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.